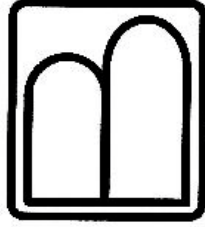

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه پژوهشی برای دریافت درجه دکترای حرفه ای در رشته پزشکی

عنوان:

بررسی فراوانی انواع تشنج در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروزیس (MS) مراجعه کننده به بیمارستان علوی شهرستان اردبیل

استاد راهنما:

دکتر ابوالفضل عطالو

اساتید مشاور:

دکتر وحید عباسی

دکتر فیروز امانی

نگارش:

ایدین محمد علیزاده

زمستان 97

شماره پایان نامه: 0729

با سپاس از سه وجود مقدس :
آن که ناتوان شد تا به توانایی برسم ...
موهایش سپید شد تا روسفید شوم ...
و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود م و
روشنگر راهم باشند...

پدرم

مادرم

استادانمان

بررسی فراوانی انواع تشنج در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروزیس (MS) مراجعه کننده به بیمارستان علوی شهرستان اردبیل

چکیده

سابقه و هدف: یکی از بیماری‌هایی که خطر تشنج را در فرد افزایش می‌دهد، مالتیپل اسکلروز است. در مطالعات متعددی ابتلا به مالتیپل اسکلروز به عنوان ریسک فاکتور برای تشنج بیان شده است. این مطالعه‌ی با هدف بررسی فراوانی انواع تشنج در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروزیس (MS) مراجعه کننده به بیمارستان علوی شهرستان اردبیل انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی بود. برای جمع‌آوری داده‌ها در این مطالعه پرسشنامه‌ای تهیه شد که در بر دارنده‌ی سوالاتی در رابطه با مشخصات دموگرافیک، سابقه خانوادگی بیماری و علائم زمان شروع بیماری در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروز بود. بعد از تکمیل کردن چک لیست‌ها و داده‌های حاصله، داده‌ها در نرم افزار SPSSv21 و با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. اطلاعات جمع‌آوری شده وارد نرم‌افزار تحلیل آماری SPSSv21 شد. در مواردی که اطلاعات از نوع کیفی بود کدگذاری و تحلیل کیفی انجام شد. از روش‌های آمار توصیفی برای بررسی نحوه‌ی توزیع نسبی متغیرهای کمی و از آمار استنباطی برای ارزیابی تفاوت‌های کیفی بین گروه‌های مختلف استفاده شد.

یافته‌ها: در این مطالعه تعداد 250 بیمار مورد بررسی قرار گرفتند. که 17 نفر از این بیماران یعنی 6/8 درصد مبتلا به تشنج بودند. میانگین سنی بیماران دارای تشنج در مطالعه‌ی حاضر $36/1 \pm 11/1$ سال بود. از 17 بیمار دارای تشنج در مطالعه‌ی حاضر 5 بیمار مرد (29/4٪) و مابقی زن بودند و در کل 2 درصد از مردان و 4/8 درصد از زنان دارای تشنج بودند. در این مطالعه تعداد 213 بیمار فاقد سابقه خانوادگی MS بودند. بیشترین شیوع در هر دو جنس تشنج ژنرالیزه بود و ارتباط معناداری بین جنسیت و نوع تشنج وجود نداشت. در بین بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروزیس 94 نفر از آنها اولین علائم MS در آنها به صورت اختلال بینایی بود که 7 نفر یعنی 7/44 درصد تشنج داشتند 7 نفر از آنها یعنی 41/2 درصد قبل از MS دچار تشنج شده بودند و 10 نفر از آنها یعنی 58/8 درصد بعد از ابتلا به MS دچار تشنج شده بودند. از بین افرادی که سابقه قبلی تشنج داشتند 4 مورد اظهار می‌داشتند که بیماری تشنج آنها بعد از ابتلا به MS تشدید یافته است.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به دست آمده از این مطالعه فراوانی تشنج در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروز بیشتر از افراد عادی جامعه می‌باشد.

کلمات کلیدی: تشنج، مالتیپل اسکلروز، پرسشنامه بیماران

فهرست مطالب

فصل اول: طرح تحقیق	Error! Bookmark not defined.
1-1 مقدمه و بیان مسئله	Error! Bookmark not defined.
1-2 تعریف واژه‌ها	Error! Bookmark not defined.
1-3 اهداف پژوهش	Error! Bookmark not defined.
1-3-1 هدف کلی	Error! Bookmark not defined.
1-3-2 اهداف اختصاصی	Error! Bookmark not defined.
1-3-3 اهداف کاربردی	Error! Bookmark not defined.
1-3-4 فرضیات یا سؤالات تحقیق	Error! Bookmark not defined.
فصل دوم: بررسی متون	Error! Bookmark not defined.
2-1 مبانی نظری	Error! Bookmark not defined.
2-1-1 مالتیپل اسکروز:	Error! Bookmark not defined.
2-1-2 اپیدمیولوژی:	Error! Bookmark not defined.
2-1-3 اتیولوژی:	Error! Bookmark not defined.
2-1-4 علائم بالینی:	Error! Bookmark not defined.
2-1-5 دوره بیماری:	Error! Bookmark not defined.
2-1-6 تشخیص:	Error! Bookmark not defined.
2-1-7 درمان:	Error! Bookmark not defined.
2-1-8 تشنج	Error! Bookmark not defined.
2-1-9 تشنج های پارشیل	Error! Bookmark not defined.
2-1-10 تشنج پارشیل ساده	Error! Bookmark not defined.
2-1-11 تشنج پارشیل کامپلکس	Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined.....	2-1-12
تشنجات جنرالیزه شده ثانویه	2-1-12
Error! Bookmark not defined.....	2-1-13
تشنجات حرکتی ژنرالیزه	2-1-13
Error! Bookmark not defined.....	2-1-14
صرع های ژنرالیزه خوش خیم	2-1-14
Error! Bookmark not defined.....	2-1-15
صرع ژنرالیزه شدید	2-1-15
Error! Bookmark not defined.....	2-1-16
تشنج ابسنس	2-1-16
Error! Bookmark not defined.....	2-1-17
تشنج ابسنس آتپیک	2-1-17
Error! Bookmark not defined.....	2-1-18
تشنج ابسنس جوانان	2-1-18
Error! Bookmark not defined.....	2-2
مطالعات مشابه	2-2
Error! Bookmark not defined.....	فصل سوم : شیوه اجرای تحقیق .....
Error! Bookmark not defined.....	3-1
نوع مطالعه	3-1
Error! Bookmark not defined.....	3-2
جامعه آماری و روش نمونه گیری	3-2
Error! Bookmark not defined.....	3-3
روش تجزیه و تحلیل آماری	3-3
Error! Bookmark not defined.....	3-4
معیارهای ورود	3-4
Error! Bookmark not defined.....	3-5
معیارهای خروج	3-5
Error! Bookmark not defined.....	3-6
ملاحظات اخلاقی	3-6
Error! Bookmark not defined.....	3-7
جدول متغیرهای مطالعه	3-7
Error! Bookmark not defined.....	فصل چهارم : نتایج .....
Error! Bookmark not defined.....	4-1
یافته ها	4-1
Error! Bookmark not defined.....	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری .....
Error! Bookmark not defined.....	5-1
بحث	5-1
Error! Bookmark not defined.....	5-2
نتیجه گیری	5-2
Error! Bookmark not defined.....	5-3
پیشنهادات	5-3

Error! Bookmark not defined...... محدودیت‌های مطالعه 5-4

Error! Bookmark not defined...... منابع

فهرست جداول، نمودارها و شکل‌ها

- 12 شکل 1-1: نمای شماتیک انواع حملات در بیماران
- 13 شکل 2-1: پلاک‌های تشکیل شده در مالتیپل اسکلروز
- 30 نمودار 4-1: فراوانی گروه‌های سنی مختلف
- 31 جدول 4-1: میانگین و انحراف معیار سن مراجعان دارای تشنج به تفکیک سن
- 31 نمودار 4-2: درصد جنسیت بیماران دارای تشنج
- 32 جدول 4-2: توزیع فراوانی نسبی (درصد) تشنج در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروز بر حسب سابقه‌ی فامیلی MS
- 33 جدول 4-3: فراوانی و درصد نوع تشنج به تفکیک جنس
- 34 جدول 4-4: توزیع فراوانی نسبی (درصد) تشنج در بیماران مبتلا به مالتیپل اسکلروز بر حسب اولین علائم شروع
- 35 جدول 4-5: جدول توزیع فراوانی (درصد) تشنج قبل از بیماری MS
- 35 جدول 4-6: جدول توزیع فراوانی (درصد) تشدید علائم تشنج بعد از ابتلا به بیماری MS

